

COLLEGEVOORSTEL

Zaaknummer: Z24-133236

Datum afstemming
portefeuillehouder: 27 januari 2025

Portefeuillehouder: wethouder Marijn van
Ballegooijen

Behandelend ambtenaar:
S. van Leeuwen
06-18989772
s.van.leeuwen@amstelveen.nl
Werk & Inkomen

Onderwerp

Ondersteuning naar werk aan asielzoekers

Besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. een éénjarige pilot te starten (uitgangspunt april 2025- april 2026) waarbij asielzoekers verblijvend in een asielzoekerscentrum in Amstelveen gebruik kunnen maken van ondersteuning naar werk van het Werkplein;
2. De (uitvoerings)kosten voor deze pilot van totaal € 116.000 te bekostigen uit de bestaande Participatiemiddelen (€ 87.000 in 2025 en € 29.000 in 2026 vanwege looptijd pilot april 2025-maart 2026) en de hieruit voortvloeiende (neutrale) begrotingswijziging te verwerken in de Eerste Tijdvakrapportage 2025 (begrotingsrechtmatigheid).
3. de gemeenteraad te informeren via bijgevoegde raadsbrief.

Samenvatting

In maart 2025 wordt een asielzoekerscentrum op de W.H. Keesomlaan geopend. Hier worden zo'n 300 asielzoekers geplaatst. Wij hebben in de bestuursovereenkomst als voorwaarde opgenomen dat het COA hier een Meedoenbalie beschikbaar stelt. De Meedoenbalie wordt een beperkt aantal uur per week bemand door het COA voor ondersteuning naar dagbesteding. Als aanvullende ondersteuning van het Werkplein niet wordt geboden, dan is de verwachting dat asielzoekers betaald werk gaan verrichten klein.

Om te bereiken dat asielzoekers vanaf het begin zo goed mogelijk participeren in de samenleving gaan wij hen, waar mogelijk en gewenst, ondersteunen naar werk. Asielzoekers kunnen ondersteuning krijgen bij participatie via de Meedoenbalie die gevestigd is op het asielzoekerscentrum op de W.H. Keesomlaan. Asielzoekers kunnen hier terecht voor participatie zoals werk op het asielzoekerscentrum, vrijwilligerswerk, sport, recreatie en begeleiding naar betaald werk. Het COA is aanspreekpunt voor de asielzoekers wanneer zij willen participeren.

Bovenstaande wordt door ons aangevuld voor ondersteuning naar werk door het Werkplein. De ondersteuning van het Werkplein kan bestaan uit bemiddeling naar werk of informatie en advies aan asielzoekers en werkgevers. De ondersteuning kan worden geboden aan alle asielzoekers verblijvend in een asielzoekerscentrum in Amstelveen, zolang dit past binnen de beschikbare capaciteit binnen deze pilot. Tijdens deze pilot monitoren wij welke belemmeringen er zijn bij het aan het werk gaan.

Eén week van tevoren wordt bekend of er gezinnen of alleenstaanden in het asielzoekerscentrum komen te wonen. Om te anticiperen op de behoeften van bewoners in het asielzoekerscentrum lijkt het ons verstandig om te starten met de pilot rond april 2025 voor de duur van één jaar.

Met deze pilot zal de gemeente Amstelveen als pilotgemeente deelnemen aan het onderzoek van Platform31 (kennis en netwerkorganisatie). Zij evalueren deze pilot tegelijkertijd met soortgelijke pilots bij de gemeenten Maastricht, Alphen a/d Rijn, Den Bosch en Emmen. Wij evalueren gezamenlijk met Platform31 wat de ervaringen en bevindingen zijn van ondersteuning naar werk.

Doel

1. Meedoen vanaf het begin draagt bij aan participatie in de samenleving.
2. Asielzoekers leveren een bijdrage aan de samenleving door werk te verrichten, waar mogelijk in krapteberoepen.

Prestatie

Asielzoekers verblijvend in Amstelveen die willen en kunnen werken kunnen gebruik maken van ondersteuning van het Werkplein. Deze ondersteuning kan bestaan uit informatie, advies of bemiddeling naar werk. Ook kunnen werkgevers geïnformeerd en ondersteund worden bij het proces van het in dienst nemen van een asielzoeker.

Voorgeschiedenis en context

In de bestuursovereenkomst voor het azc op locatie W.H. Keesomlaan is als voorwaarde opgenomen dat er een Meedoenbalie wordt geboden door het COA. Inzet door het COA op de Meedoenbalie is essentieel om ondersteuning van het Werkplein te kunnen bieden. Denk hierbij aan het door COA benaderen van asielzoekers om hen te voorzien van informatie en advies over een vorm van dagbesteding. Zij kunnen een inschatting maken of iemand werkfit is en deze doorverwijzen naar het Werkplein. Samenwerking tussen het COA en het Werkplein is essentieel om asielzoekers te kunnen ondersteunen naar werk.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Zie doelen.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Als aanvullende ondersteuning van het Werkplein niet wordt geboden, dan is de verwachting dat asielzoekers betaald werk gaan verrichten klein.

Participatie

Er is advies ingewonnen bij de Participatieraad Sociaal Domein.

Kanttekeningen en risico's

1. Als een asielzoeker werkt dan betaalt hij aan het COA een eigen bijdrage (regeling eigen bijdrage asielzoekers, ook wel REBA genoemd). Hij mag 25% van de inkomsten houden, tot maximaal €246,- per maand. Dit geldt alleen voor alleenstaande asielzoekers. Als een asielzoeker met een gezin werkt, is de hoogte van de REBA anders. De wijze waarop de REBA wordt berekend is niet openbaar en dus onvoorspelbaar. Andere gemeenten hebben aangegeven dat hierdoor schulden kunnen ontstaan.
2. Asielzoekers moeten zich inschrijven bij de Basisregistratie personen (BRP) om vervolgens een BSN aan te vragen waarmee een bankrekening kan worden

geopend. Dit is soms ook mogelijk door zogenoemde BRP-straten. Dit zijn locaties waar asielzoekers een BRP en BSN krijgen. De wachttijden voor een BRP-inschrijving is momenteel langer dan normaal (denk aan een wachttijd van maanden). Ook krijgen statushouders voorrang en komen asielzoekers op een wachtlijst.

3. De werkgever moet een tewerkstellingsvergunning (TWV) aanvragen voor de asielzoeker. Een TWV is een document dat aantoonst dat een asielzoeker mag werken. Het UWV kent de TWV toe aan de werkgever. Het aanvragen van een TWV blijkt administratief lastig en intensief. Door vertraging van het UWV kan de wachttijd op een TWV oplopen tot negen weken. De geldigheid van de TWV is gelijk aan het W-document (verblijfsdocument) van de asielzoeker en niet gelijk aan de arbeidsovereenkomst. Hierdoor kan het zijn dat de werkgever meerdere keren een TWV moet aanvragen gedurende de arbeidsovereenkomst.
4. Het is onbekend of de asielzoekers, die verblijven in een asielzoekerscentrum in Amstelveen, een verblijfstatus krijgen en aan welke gemeente zij gekoppeld worden. Wij hebben in de bestuursovereenkomst met het COA opgenomen dat gezinnen worden gekoppeld aan Amstelveen als zij een positieve IND beslissing ontvangen. Ook loopt er een pilotproject van het COA 'Kansrijke koppeling'. De koppeling aan een gemeente wordt gemaakt op basis van verschillende factoren. Waaronder de taakstelling van gemeenten, verdeling over regio's en de kans op succesvolle participatie. Het COA streeft ernaar om de asielzoeker te koppelen aan een gemeente binnen 50km van de werkplek. Volgens het rapport 'Wachten of werken' werkt de koppelingsregeling nog niet¹.

Financiën

De (uitvoerings)kosten voor deze pilot van totaal € 116.000 kunnen bekostigd worden uit de bestaande Participatiemiddelen (€ 87.000 in 2025 en € 29.000 in 2026 vanwege looptijd pilot april 2025-maart 2026) en de hieruit voortvloeiende (neutrale) begrotingswijziging wordt verwerkt in de Eerste Tijdvakrapportage 2025 (begrotingsrechtmatigheid).

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na plaatsing van de asielzoekers op locatie W.H. Keesomlaan zal in samenwerking met het COA de ondersteuning van het Werkplein op de Meedoenbalie worden vormgegeven.

Evaluatie

Gedurende de pilot wordt er geëvalueerd op de volgende onderdelen:

1. Hoeveel asielzoekers maken gebruik van de ondersteuning van het Werkplein?
2. Van welke ondersteuning wordt gebruik gemaakt?
3. Hoeveel asielzoekers zijn na bemiddeling aan het werk?
4. Wat zijn successen en knelpunten volgens asielzoekers, COA, werkgevers en het Werkplein?
5. Hoeveel asielzoekers die verblijven in het azc in Amstelveen worden uiteindelijk ook geplaatst in de gemeente Amstelveen?

Duurzaamheidsaspecten

Niet van toepassing.

¹ Rapport 'Wachten of werken?' Platform 31

Bijlage

Raadsbrief 'Ondersteuning naar werk aan asielzoekers'

Behandeld in B&W-vergadering: 18 februari 2025.

Besluit B&W: Besloten wordt conform het voorgestelde besluit.